

Blog o belgickém a mezinárodním zákonu o umění

Alexandre Pintiaux

Tento blog popisuje různé případy vztahující se k zákonu o umění. Zabývá se jak právními otázkami tak relevantními uměleckými belgickými a mezinárodními aktualitami. Přeji pěkné čtení.

pondělí 4. srpna 2014

Padělky na trhu s uměním

Padělání je neblahé pro všechny aktivní osoby na trhu s uměním, počínaje sběratelem, který ztrácí ovoce své investice. Naštěstí máme k dispozici nástroje. Analýzu.

Hodnota uměleckého předmětu závisí především na tom, kdo je jeho autorem. Pokud je jisté, že obraz pochází od daného autora, pak hodnota závisí na použité technice tímto umělcem (olej na plátně má větší hodnotu než uhlokresba, což je ale stále hodnotnější než litografie pořízená v mnoha kopiích), velikost plátna (čím je větší, tím je cena vyšší), zpracované téma (objednaný portrét, obraz moře, akt,...) nebo období jeho stvoření (jedná se o autorovo klíčové období?).

Hodnota navázaná na umělecká díla už odedávna přitahovala padělatele, kteří viděli příležitost se živit ne svým uměním, ale přiživovat se na všeobecné známosti, které dosáhli jiní umělci. Padělek je pak tedy pro kupce neštěstím, kdy ztrácí svou investici, pro umělce (nebo vlastníky jeho práv) jde o spojení jeho jména s pochybami o pravosti.

Největšinou si tímto prošla (a stále procházejí): Vermeer, Monet, Picasso, Van Gogh, Magritte... žádný toho nebyl ušetřen.

Sami padělatelé se mohou stát slavnými, když je jejich podvod odhalen. To je v současnosti případ Beltracchiho, který přes dvacet let neváhal na trhu s uměním nabízet své četné padělky (ironií je, že jeho vlastní díla nikdy nezbudila veliký zájem veřejnosti).

Z právního pohledu padělek poškozuje zájmy kopírovaného umělce. Tento a po něm osoby, které spravují jeho autorská práva, mohou samozřejmě vystupovat proti označení tvorby jménem (nebo jeho zkratkou) umělce, které není jeho. Podle zákona o autorských právech je podepsání díla, které od umělce nepochází, trestným činem. Kromě ochrany zákonem může umělec využít další prostředky, které by zajistily garanci pravosti jeho děl. Je běžně k vidění, že autoři ke zmíněným předmětům přidávají certifikáty pravosti.

Když není možné mít takovýto certifikát, pak i jiné metody umožňují garanci pravosti díla. Katalog raisonné, shrnující známá autorova díla umožňuje identifikovat dílo, na které se soustředíme. Pokud v něm dílo není zahrnuto, nemusí se zrovna jednat o padělek a je na jeho majiteli požádat (v jeho vlastním zájmu), aby bylo do zmíněného katalogu zapsáno (jedině pod podmínkou expertízy).

Další dokumenty jsou rovněž užitečné: faktura galerie známé reprezentací umělce během jeho života bude také zajímavý dokument.

Nakonec by bylo moudré, pokud pochyby přetrvávají, požádat experta, aby dílo ověřil.

Pokud se přesto všechno dílo bohužel ukáže být padělkem, je nutné se vrátit k prodejci. V tomto momentě advokát specializovaný na zákon o umění sběratele podpoří, protože v některých případech pouze právo umožní získat náhradu. Kromě trestního hlediska je možné požádat o zrušení koupě z důvodu omylu. Jde o to dokázat, že kupec zamýšlel koupit si originál, zatímco toto nebyl ten případ. Mohl by se také odvolávat na skrytou chybu, kdy je pravost nezbytnou podmínkou, aby koupě díla byla realizována za danou cenu.

Pokud sběratel jde cestou přes aukční dům, je potřeba se ujistit, že tento není oproštěn od veškeré odpovědnosti, což je častým případem podmínek prodeje. Ve skutečnosti pouze analýza každého případu pomůže nalézt řešení.

Zdroj: <http://artetloibelge.blogspot.cz/2014/08/les-contrefacons-sur-le-marche-de-lart.html>